
FOLKETINGET

Europaudvalget, Klima-, Energi- og Bygningsudvalget

EU- konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer
Dato: 24. februar 2014

EU's klima- og energipolitiske ramme frem til 2030

Sammenfatning

Efter internt drama spillede Kommissionen i januar ud med sit bud på en ny klima- og energipolitik frem mod 2030. Kommissionen foreslår en 40 pct. reduktion af drivhusgasser samt et mål, der kun binder EU som helhed, for vedvarende energi på 27 pct. af den samlede energi. Det var imidlertid kun første akt af dramaet. Anden akt foregik i Europa-Parlamentet, da det i februar vedtog sin position. Tredje akt løber af stablen i marts, når stats- og regeringscheferne skal diskutere sagen. Endelig skal Rådet og Parlamentet nå til enighed om den samlede pakke. Dermed vil EU's position være klar til de internationale klimaforhandlinger i Paris i 2015.

Baggrund

Til trods for at EU's nuværende klima- og energipolitiske ramme løber frem til 2020, skal der nu vedtages en ny. Det skyldes dels, at der er behov for at skabe klarhed for at fremme investeringer i teknologi, forskning og infrastruktur dels, at EU skal fastlægge sit ambitionsniveau forud for forhandlingerne

om en international klimaafgørelse i 2015. Kommissionen har derfor den 22. januar 2014 fremlagt sit bud på nye målsætninger for 2030.¹ Udspillet bygger på 1) Kommissionens to køreplaner fra 2011 med scenarier for 2050 for hhv. energi og omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi samt en hvidbog om transport.² 2) Den offentlige høring der blev lanceret med Kommissionens grønne bog *En ramme for klima- og energipolitikken frem til 2030*. Se [EU note 28 af 15. april 2013](#)³ for en gennemgang af grønne bogen og resultater opnået under den nuværende ramme med 20/20/20-målsætningerne.

Kommissionens udspil

Kommissionens udspil skal tjene mange formål: at drive udviklingen hen imod en lavemissionsøkonomi, der sikrer konkurrencedygtig energi til alle, skaber nye muligheder for vækst og arbejdspladser, bidrager til forsyningsikkerhed og reducerer Europas afhængighed af energiimport. Udspillet lægger op til målsætninger for 2030, der lyder på:

- **Reduktion af drivhusgasemissioner** på 40 pct. i forhold til 1990-niveauet, hvilket skal opnås dels gennem EU's kvotehandelssystem (ETS), dels gennem reduktionsmål for ikke-kvotebelagte sektorer, der fordeles ud på de enkelte medlemsstater. Det svarer til det nuværende 30 pct. reduktionsmål for 2020. ETS-sektoren skal levere en 43 pct. reduktion, mens ikke-kvotebelagte sektorer skal levere 30 pct. sammenlignet med 2005-niveau.
- **Vedvarende energi** (VE) skal udgøre en andel på 27 pct. af det samlede energiforbrug. Dette mål er imidlertid kun bindende for EU som helhed og ikke for de enkelte medlemsstater, som det er tilfældet med den tilsvarende 20 pct.-målsætning for 2020. Medlemsstaterne får med andre ord frihed til selv at tilpasse energisystemerne.

Kommissionen foreslår ikke en målsætning for energibesparelser (nu gælder et ikke-bindende mål på 20 pct. reduktion) eller **energieffektivitet**, men derimod en analyse senere i 2014 af energieffektivitetsdirektivet⁴, der blev vedtaget under dansk formandskab i 2012 og først har implementeringsfrist i juni

¹ KOM (2014)15

² KOM (2011) 112, KOM(2011) 885, KOM(2011) 144. I disse køreplaner forudses et behov for at reducere drivhusgasser med 40 pct. i 2030 med henblik på en 80-95 pct. reduktion i 2050.

³ http://www.euo.dk/dokumenter/ft/euu/eunoter/2012_2013/28/

⁴ Direktiv 2012/27/EU

2014. Kommissionen vil med andre ord se effekterne af den nuværende lovgivning, inden der foreslås ændringer.

Kommissionen vil forpligte medlemsstaterne til at levere **nationale energiplaner** og løbende koordinere disse med henblik på at nå EU-målene for vedvarende energi samt energibesparelse. Planerne skal redegøre for opnåelse af målsætningerne for drivhusgasreduktioner i ikke-kvotebelagte sektorer, VE, energibesparelser, energisikkerhed, forskning og udvikling samt andre vigtige valg, herunder A-kraft, skifergas og CO₂-lagring. Disse planer vil skulle vurderes af Kommissionen med henblik på levering mod de fælles mål. Det er dog uklart, hvilke konsekvenser det får, hvis medlemsstaterne ikke op til egne planer.

Der indgår ikke **sektorspecifikke mål** for vedvarende energi i udspillet. Det skyldes erfaringerne fra det nuværende mål om 10 pct. VE i transportsektoren, idet førstegenerationsbiobrændstof ofte har negative effekter på CO₂-udledningen, fordi landbrugsjord bruges til fremstilling af brændstof, og det samlede landbrugsareal derfor må udvides for at producere fødevarer.

Kommissionen foreslår en reform af **EU's kvotehandelssystem**, der har lidt under alt for lave priser på grund af den økonomiske krise og deraf følgende lavere økonomisk aktivitet, hvilket er nærmere beskrevet i [EU note 39 af 29. maj 2013](#).⁵ Med vedtagelse af "backloading"⁶ er der fundet en midlertidig løsning på problemet. Kommissionen foreslår nu en permanent løsning i form af et lovforslag om en markedsstabilitetsreserve⁷, der betyder, at udbuddet af kvoter i systemet fra 2021 automatisk tilpasses den økonomiske aktivitet.

Udspillet fokuserer på fortsat liberalisering og integrering af det **indre marked for energi**, og opfordrer til rationalisering af nationale støtteordninger.

På spørgsmålet om "**carbon leakage**", (det vil sige, at klimapolitikken fører til at industriproduktion flytter ud af EU til områder med mindre restriktiv klimapolitik og dermed ikke resulterer i reduktion af globale CO₂-udledninger), siger Kommissionen, at analyser ikke kan påvise en direkte sammenhæng mellem EU's klimapolitik og udflytning af produktion, bl.a. fordi EU's politik også indebærer energieffektiviseringer. Der er dog fortsat behov for at se på særligt følsomme sektorer.

⁵ <http://www.euo.dk/upload/application/pdf/b98cb372/12E39.pdf?download=1>

⁶ KOM (2012) 616

⁷ KOM(2014) 21

I forhold til **skifergas** fremlagde miljøkommissær Potocnik samme dag en ikke-bindende henstilling, som beskriver minimumsprincipper ved udvinding og anvendelse af skifergas.⁸ Flere havde efterlyst et direktiv, så investorer kun skulle forholde sig til et stykke lovgivning. Nu gælder både vejledende minimumsprincipper og elementer i såvel den generelle EU-lovgivning som i særlige dele af EU-miljølovgivningen for skifergasaktiviteter. De medlemsstater, der ser et potentiale for europæisk skifergas, er derimod tilfredse med de vejledende retningslinjer.

Når rammen indeholder færre målsætninger skyldes det, at der har været kritik af for mange målsætninger i 2020-rammen, hvis indbyrdes sammenhæng ikke altid var klar og til tider endda modstridende. Desuden ønsker flere medlemsstater mere fleksibilitet i forhold til at vælge de mest omkostningseffektive løsninger til at opnå reduktionsmålet.

Kommissionens klimaudspil skal ses i lyset af krisens fokus på konkurrenceevne og dermed på de høje energipriser i EU sammenlignet med USA og Kina. Udspillet forsøger at balancere mellem på den ene side hensynet til EU's konkurrenceevne og arbejdspladser i den energitunge industri og på den anden de presserende klimaforandringer og behovet for grøn omstilling.

Kommissionen, der normalt fremstår som et enigt kollegium, har ikke kunnet skjule de interne spændinger mellem på den ene side klimakommissær Connie Hedegaard og på den anden energikommissær Günther Oettinger.

Europa-Parlamentet

Anden akt i klimadramaet løb af stablen i Europa-Parlamentet den 5. februar 2014, da plenarforsamlingen skulle stemme om en resolution, der slår Parlamentets position fast.⁹ Det blev en meget lang og meget tæt afstemning, men resolutionen blev vedtaget med 341 stemmer for, 263 imod og 26, der undlod at stemme. Undervejs i maratonafstemningen om de mange ændringsforslag, krævede industriudvalgets ordfører, den polske Konrad Szymanski sit navn fjernet fra resolutionen i frustration over ikke at komme til orde i debatten.

Parlamentet kritiserer i resolutionen Kommissionens udspil for at være uambitiøst og opfordrer medlemsstaterne til at fastlægge tre bindende EU-mål, der

⁸ C(2014)267

⁹ European Parliament resolution of 5 February 2014 on a 2030 framework for climate and energy policies (2013/2135(INI))

omsættes til individuelle, nationale mål under hensyntagen til de enkelte medlemsstaters situation og potentiale:

- reduktion af drivhusgasser på 40 pct. i forhold til 1990-niveauet
- minimum 30 pct. af det samlede, endelige energiforbrug på basis af vedvarende energikilder.
- energieffektivitet på 40 pct. i overensstemmelse med studier af potentialet for omkostningseffektivitet.

Parlamentet opfordrer til at bruge EU's strukturfondsmidler og regionalfonde bl.a. til decentrale VE-projekter og energieffektiviseringsprojekter. I øvrigt opfordres Kommissionen til at give store off-shore vindprojekter i Nordsøen mere støtte. I forhold til skifergas finder Parlamentet, at kommende lovgivning skal indeholde obligatoriske miljøkonsekvensanalyser af skifergasprojekter.

Parlamentet mener, at spørgsmålet om "carbon leakage" bør adresseres på globalt niveau. Tilgangen til at sikre energisikkerhed er at fuldende det indre marked for energi og på længere sigt at stræbe efter at gøre EU selvforsynende med energi. Tilgangen til problematikken omkring høje energipriser og konkurrenceevne er med miljøudvalgets konservative ordførers ord, at bruge mindre energi ved at satse på energieffektivitet.¹⁰

Det Europæiske Råd

Medlemsstaterne er også delt. På den ene side står en gruppe lande, der fokuserer på konkurrenceevne og energipriser. Heriblandt er Storbritannien, der støtter reduktionsmålet, men er imod bindende VE-mål og bl.a. ønsker at satse på skifergas. Det samme gælder for Polen, der tilmed er imod 40 pct. emissionsreduktion, da landet fortsat er stærkt afhængigt af kul. gruppen tæller også andre Central og Østeuropæiske lande.

På den anden side står en gruppe lande, der opfordrer til ambitiøse mål og ikke ser en modsætning mellem økonomisk vækst og ambitiøs klimapolitik.¹¹ Her findes bl.a. Danmark og også Tyskland, der har besluttet at afvikle A-kraft og derfor er optaget af nye energikilder og bl.a. satser på VE. Frankrig satser fortsat på A-kraft, men er samtidig optaget af, at EU fastlægger en ambitiøs

¹⁰ Anne Delvaux (EPP). Pressemeddelelse 5. februar 2013.

¹¹ En gruppe på otte lande skrev opfordring til Kommissionen forud for udspillet. De otte lande er Tyskland, Frankrig, Danmark, Italien, Irland, Østrig, Belgien og Portugal .

position forud for COP21, så Frankrig kan stå som en stærk forhandlingsleder under de internationale klimaforhandlinger i Paris.

De næste akter

Stats- og regeringscheferne skal på Det Europæiske Råds møde den 21.-22. marts diskutere de overordnede linjer i den nye klima- og energipolitik, herunder målsætningerne. Kommissionen opfordrer Rådet og Europa-Parlamentet til at nå til enighed om den overordnede ramme, dvs. 40 pct. reduktionsmålet for drivhusgasser, med henblik på forberedelsen af de internationale klimaforhandlinger i regi af COP21, der løber af stablen i Paris i 2015.

Med venlig hilsen

Lotte Rickers Olesen (3330)